

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره نظری - عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: داروشناسی / سم شناسی

عنوان درس: کنترل مسمومیت

نوع و تعداد واحد: ۲

نام مسؤؤل درس: دکتر مرجان شریعت پناهی

مدرس / مدرسان: دکتر مرجان شریعت پناهی - دکتر مهدی افسامی - دکتر فهیمه صفایی نژاد - دکتر الهه

عبداللهی

پیش نیاز / همزمان: سم شناسی - فارماکولوژی ۳ - کمکهای اولیه

رشته و مقطع تحصیلی: داروسازی - دکتری عمومی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: سم شناسی

محل کار: تهران، بزرگراه شهید همت به سمت غرب، خیابان شهید کبیری طامه، انتهای خیابان شهید بصارتی،

دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی ایران

تلفن تماس: ۰۲۱-۴۴۶۰۶۱۸۱ داخلی ۳۱۶

نشانی پست الکترونیک: shariatpanahi.m@iums.ac.ir

نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

نظر به برخورد مستقیم داروسازان با افرادی که به نحوی بیش از حد مجاز دارو مصرف نموده اند و همچنین لزوم داشتن اطلاعات کافی در خصوص نحوه برخورد با این قبیل افراد لذا آشنایی با مسمومیت های مختلف ترکیبات شیمیایی و داروها و همچنین نحوه برخورد با این دسته افراد از مباحث عمده این درس میباشد.

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از توصیف کلی درس در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط استفاده کرد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

آموزش دانشجویان از لحاظ چگونگی برخورد اولیه با فرد مسموم، ارائه راهنماییهای اورژانس، آشنایی با آنتی دوتهای درمان مسمومیتها

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از شرح کلی درس در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط استفاده کرد.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار میرود که دانشجو با مفاهیم زیر آشنا باشد:

اقدامات درمانی اورژانس در مسمومیتها

مسمومیت ناشی از نفت و اسید و قلیا و پاک کننده ها

مسمومیت ناشی از سموم افت کش

مسمومیت ناشی از سلاحهای میکروبی و شیمیایی

مسمومیت ناشی از سموم و داروها

مسمومیت ناشی از گازها و فلزات

مسمومیتهای مزمن ناشی از محیط

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می توان از رئوس مطالب در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط و همچنین نظر مدرسین استفاده کرد.

رویکرد آموزشی!

□ ترکیبی^۲

■ حضوری

□ مجازی^۱

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

□ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□ بحث در گروه های کوچک

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

■ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

□ سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.

لطفا نام ببرید.....

جدول تقویم ارائه درس کنترل مسمومیت

روز و ساعت کلاس.....چهارشنبه ۱۲-۱۰.....

No.	Subject	Lecturer	Date
1	Principals of Diagnosis & Emergency management of Poisoning (1)	Dr. Shariatpanahi	17/11/1403
2	Principals of Diagnosis & Emergency management of Poisoning (2)	Dr. Shariatpanahi	24/11/1403

- 1 . Virtual Approach
- 2 . Blended Approach

3	Poisoning with supplements	Dr. Safaeinejad	1/12/1403
4	Chemical Weapons	Dr. Aghsami	8/12/1403
5	Toxicity OF Metals & Minerals	Dr. Aghamiri	15/12/1403
6	Poisoning with Opioids, Cannabinoids and Hallucinogens	Dr. Aghsami	22/12/1403
7	Poisoning with Alcohols	Dr. Shariatpanahi	20/1/1404
8	Toxicity Management of Currosives, Detergents, petrolium	Dr. Abdollahi	27/1/1404
9	Poisoning with Non-steroidal Anti-Inflammatory Drugs and Acetaminophen	Dr. Abdollahi	3/2/1404
10	Pesticide Poisoning	Dr. Aghsami	10/2/1404
11	Poisoning with Toxic Gases (Carbon Monoxide, Hydrogen Cyanide, Hydrogen Sulfide, Phosphine)	Dr. Aghamiri	17/2/1404
12	Poisoning with Sedative-Hypnotics	Dr. Abdollahi	24/2/1404
13	Toxicity Management of SSRIs, TCA, MAOIs	Dr. Shariatpanahi	31/2/1404
14	Poisoning with Antibiotics	Dr. Safaeinejad	7/3/1404
15	Cardiovascular Drugs Toxicity	Dr. Safaeinejad	Extra class
16	Poisoning with Antipsychotic drugs & Lithium	Dr. Aghsami	21/3/1404

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس

از دانشجو انتظار می رود حضور منظم در کلاس درس داشته باشد.

از دانشجو انتظار می رود حضور فعال در کلاس ها داشته باشد.

از دانشجو انتظار می رود به طور منظم تکالیف کلاسی را انجام دهد.

از دانشجو انتظار می رود که با کلیات مسمومیتها آشنا شود.

از دانشجو انتظار می رود که با اقدامات درمانی اورژانس در مسمومیتها آشنا شود.

از دانشجو انتظار می رود که با مسمومیت ناشی از سموم و داروهای مختلف آشنا شود.

از دانشجو انتظار می رود که بتواند در مواقع مسمومیت راهنماییهای اورژانس درستی را انجام دهد.

از دانشجو انتظار می رود که با آنتی دوتها درمان مسمومیتها آشنا شود.

از دانشجو انتظار می رود که با انواع سلاحهای میکروبی و شیمیائی آشنا شود.

از دانشجو انتظار می رود منابع معرفی شده را مطالعه نماید.

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۱

- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۲

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

مبنای ارزشیابی	درصد از نمره کل
آزمون پایانی	۸۰ درصد
کوئیز و ارزشیابی میان ترم	۱۰ درصد
حضور و مشارکت فعال در کلاس ها، انجام تکالیف، پروژه ها و پاسخ به تمرین	۱۰ درصد

۱. Formative Evaluation

2. Summative Evaluation

- * نکته: ذکر روش ارزیابی دانشجو (شفاهی، کتبی (چهارگزینه ای، درست نادرست، باز پاسخ و غیره)، آزمون های ساختارمند عینی مانند: OSCE، OSLE و غیره) و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار با استفاده از ابزارها (مانند: لاگ بوک، کارپوشه، DOPS)
- * نکته: ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو (جدول سهم نمره براساس طراحی روش ارزیابی دانشجو)
- * نکته: در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

Textbook:

- 1) Nelson L.S., Lewin N.A., Howland M.A., et al. Goldfrank's toxicologic emergencies, 10th edition, New York, Mc Graw-Hill, 2014.
- 2) Ellenhorn M.J. Ellenhorn's medical toxicology: diagnosis and treatment of human poisoning, 2th edition, Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, 1997.
- 3) Shannon M., Borron S.W., Burns M. Haddad and Winchester's clinical management of poisoning and drug overdose, 4th edition, Philadelphia, Saunders, 2007.

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی‌های ایران

نکات کاربردی طرح دوره های نظری / عملی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت ها و به طور کلی ویژگی هایی هستند که میخواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت های یاددهی، مجموعه فعالیت هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان و فراگیران بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی - یادگیری متمرکز بر روش های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروههای کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت های یادگیری، مجموعه فعالیت هایی است که کارآموزان/ کارورزان و فراگیران به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، ارائه کنفرانس های آموزشی^۴، انجام پروژه و ارائه مباحث در قالب سمینار و سایر موارد ...

روش های ارزیابی فراگیران

ارزیابی فراگیران و کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره مندی از انواع روش های ارزیابی صورت می پذیرد:

- ارزیابی دانش نظری با استفاده از انواع آزمون های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه ای، جور کردنی، استدلال محور و ... انجام می گردد.

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

- **ارزیابی عملکردی^۱** در محیط های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)^۲ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون های ویژه ارزیابی عملکرد می باشد.

نکته: بر طبق برنامه آموزشی دوره های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۹ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

- **ارزیابی در محیط کار^۳** شامل فعالیت هایی است که فراگیران به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط های کار واقعی و آزمایشگاه انجام می دهند. نظیر انجام کارهای عملی مختلف و با استفاده از انواع روش های ارزشیابی در محیط کار مانند:

- ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۴
- بررسی پورت فولیو^۵ و لاگ بوک^۶
- استفاده از Global rating form، DOPS، Mini-CEX و سایر موارد با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

Global rating form: این روش در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی های مورد انتظار دانشجو به صورت کلی، انجام می شود و برطبق برنامه های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص های عملکردی دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می شود.

Direct Observation Procedural of Skill: مشاهده مستقیم مهارتهای بالینی به عنوان روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می انجامد.

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

Mini Clinical Evaluation Exercise : در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هرکدام از توانمندی های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می دهد. در این نوع آزمون انتظار می رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی گردد.

-
- 1-Performance Based Assessment
 2. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
 3. Work place Based Assessment
 4. Multi Source Feedback (MSF)
 5. Portfolio
 6. Logbook